

Величко Ольга – магістрантка кафедри теорії і методики початкової освіти факультету педагогічної освіти та соціальної роботи Волинського національного університету імені Лесі Українки

Данилюк Оксана – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Вивчення рідної мови є невід’ємною частиною формування особистості, збереження національної культури та ідентичності. Однак, у сучасному світі, де інформаційний простір перенасичений, мотивація до вивчення рідної мови у молоді часто знижується. Тому актуальним є пошук ефективних методів та прийомів, які б підвищили мотивацію до вивчення рідної мови. І, на нашу думку, саме за їх поєднання (не виокремлення якогось одного методу чи підходу) можна досягти бажаного результату [1].

Ефективне формування мотивації до вивчення української мови потребує комплексного підходу, який враховує як загальнопедагогічні принципи, так і специфіку викладання української мови [2].

У нашому дослідженні розглядаються основні підходи, що формують мотивацію до вивчення української мови. І кожен з перелічених нами підходів має свої особливості та переваги у вивченні української мови.

Компетентнісний підхід: формування в учнів комплексу знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного використання мови в різних життєвих ситуаціях. Акцент робиться на практичному застосуванні мови.

Основні характеристики:

- орієнтація на результати навчання;
- формування ключових компетентностей (комунікативної, мовної і літературної освіти);
- індивідуалізація навчання;
- використання різноманітних форм і методів роботи.

Особистісно-орієнтований підхід: учень в центрі навчального процесу, врахування його індивідуальних особливостей, потреб і інтересів.

Основні характеристики:

- створення комфортного психологічного клімату;
- підтримка ініціативи учнів;
- індивідуалізація завдань;
- співпраця вчитель-учень;

Приклади впровадження: використання різноманітних форм роботи, що дозволяють учням вибирати завдання за інтересами, створення портфоліо, застосування елементів гейміфікації.

Інтегрований підхід передбачає об'єднання знань і вмінь з різних предметів для розв'язання конкретних навчальних завдань.

Основні характеристики:

- міждисциплінарні зв'язки;
- формування цілісного світогляду;
- розвиток творчих здібностей.

Приклади впровадження: Проекти, що поєднують українську мову з історією, географією, мистецтвом.

Діяльнісний підхід: активне залучення учнів до навчального процесу через різноманітні види діяльності.

Основні характеристики:

- практична спрямованість навчання;
- самостійна робота учнів;
- розвиток пізнавальних процесів;

Приклади впровадження: рольові ігри, дискусії, практичні завдання, експерименти.

Ці підходи не є взаємовиключними, а навпаки, доповнюють один одного. Наприклад, компетентнісний підхід передбачає використання інтегрованих завдань і орієнтацію на особистісні досягнення учнів. Особистісно-орієнтований підхід може бути реалізований через діяльнісні методи.

Таким чином, ефективне вивчення української мови можливе лише за умови комплексного застосування різних підходів. Вибір конкретних методів і прийомів залежить від мети навчання, вікових особливостей учнів, рівня їхньої підготовки та інших факторів.

У процесі експериментального дослідження була визначена залежність результатів формування мотивації до вивчення української мови учнями через створення сприятливого психологічного клімату в класі, від якості застосування інтерактивних, інноваційних методів навчання, методики їх використання та ступеня майстерності вчителів.

Результати проведеного дослідження дозволяють нам стверджувати, що формування позитивних мотивів під час вивчення української мови здобувачами початкової освіти Нової української школи буде здійснюватися за умови систематичного застосування різноманітних форм і методів роботи, індивідуалізації навчання та створення ситуацій успіху для кожного учня. Використання інтерактивних методів навчання, інтеграція знань з інших предметів та залучення батьків до навчального процесу сприяють підвищенню

інтересу до вивчення української мови, розвитку мовленнєвих умінь та навичок, формуванню позитивного ставлення до рідної мови та культури.

Саме в початковій школі закладаються основи мовної особистості дитини, формується її ставлення до мови як до інструменту пізнання світу та засобу самовираження. Українська мова як носій національної культури відіграє особливу роль у формуванні національної ідентичності. І саме формування мотивації до вивчення рідної мови є одним з основних завдань сучасної освіти.

Джерела та література

1. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», 2019 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>.

2. Карпов І. В. Психологічні основи формування інтересу до навчання. Харків: Педагогічна думка. 2018